

8 BERUŠKA, KTERÁ ZTRATILA TEČKU

Vzdělávací oblast podle RVP PV: Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíl podle RVP PV: Prohloubit a rozvinout znalosti o stavbě těla a životě různých druhů hmyzu prostřednictvím přímého pozorování a kognitivně zaměřených činností.

Očekávaný výstup podle RVP PV: Dítě si dokáže bez zrakové kontroly spočítat a zapamatovat počet sluchových podnětů.

Konkretizovaný výukový cíl kognitivní: Rozvinout a procvičit elementární matematické dovednosti v číselné řadě od 1 do 10 prostřednictvím počítání teček berušky.

Obsah edukační činnosti:

Námět a obecné informace: Během poslechu příběhu o berušce, která ztratila tečky, si děti do pracovních listů zakreslují počty teček z příběhu. Učitelka dětem čte číslovky nečte, ale znázorňuje jejich počet zvukem bez zrakové kontroly dětí (házením kamínek do misky nebo jiným způsobem).

Významné pojmy: sluchová percepce, sluchová analýza, sluchová paměť, počítání, hmyz

Fakta: Sluchové vnímání se rozděluje do pěti oblastí: poslech, sluchová diferenciacce, sluchová paměť, analýza a syntéza a vnímání rytmu. Tyto oblasti se vzájemně prolínají. Poslech úzce souvisí s koncentrací pozornosti. Dítě poslouchá a rozlišuje zvuky svého okolí. Oblast sluchové paměti je velmi důležitá pro ostatní oblasti sluchové percepce. Při nedostatečně rozvinuté paměti se vyskytují problémy také u dětí, které jinak učivo snadno zvládají. Dítě si nedokáže zapamatovat informaci, která k němu přichází. Nedostatečná sluchová paměť vede ke špatné sluchové analýze a syntéze, kdy dítě zapomíná první nebo poslední hlásku ve slovech.

Popis průběhu edukační činnosti: Po motivaci s maňáskem si děti sednou své místo a učitelka rozdá pracovní listy s obrázky berušek bez teček. Učitelka dětem čte příběh o berušce Lence. Při každém popisu počtu teček, učitelka namísto přečtení počtu, vhodí do krabičky daný počet kamínek tak, aby to děti neviděly jen slyšely. Děti podle počtu kamínek zakreslí do jednotlivých sluníček počet teček. (Počty jsou v příběhu zaznamenány hrubě a barevně). V závěru činnosti si děti své pracovní listy zkontrolují a opraví si chyby. Pracovní listy jsou rozděleny vodorovnou čarou, která odděluje poslední berušky v řádku od ostatních. Do těchto berušek si děti nic nekreslí, ale na závěr do nich mohou zakreslit počet všech teček na řádku.

Metody výuky:

Metody z hlediska pramene poznání a typu poznatků – aspekt didaktický:

- metoda praktická – při počítání kamínek a vyplňování pracovního listu,
- metoda slovní dialogická – při společném vyhodnocování pracovního listu a převyprávění částí příběhu.

Organizační formy:

- frontální organizační forma – v průběhu celé činnosti.

Klíčové kompetence podle RVP PV:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence činnostní a občanské.

Výstup činnosti:

Edukační: Dítě vnímá a zapamatuje si počet sluchových vjemů.

Materiální: Vypracovaný pracovní list (viz příloha níže).

PŘÍLOHA Č. 1 – Pohádka o berušce a pracovní list

Popis: Červeně jsou zvýrazněny číslovky, které dětem znázorníme pomocí sluchových podnětů (padání kamínků do misky, úderem na klavír).

Příběh je upraven podle [Čo sa stalo lienke Lenke](#).

Příběh:

Na obloze krásně svítalo letní sluníčko, které právě nakukovalo přes okénko malinkého domku uprostřed velké mýtiny, kde rostly voňavoučké kytičky. A právě v jednom z těchto kvítků byl ten zmíněný domek, který patřil 7tečkové berušce Lence.

Sluníčko přes okno pošimralo berušce nožičky a svými paprsky ji probudilo. Vypadalo to, že beruška má před sebou krásný den. Ale když se podívala do zrcadla, hned se to všechno změnilo.

„Pomoooooc!“ Zakřičela najednou, až se celý její domek zatřásl.

„To nemůže být pravda!“ Nechápatě se dívala do zrcadla, otáčela se, aby si pořádně viděla na svá zádička.

„Co se stalo s mými tečkami? Mám tam jen 1“, nařikala.

Na beruščin křik se pod jejím domkem shromáždili mravenci, broučci, přiletěli i motýlci a vážky.

„Co se ti stalo beruško Lenko? Ukaž se nám.“ volali na ni kamarádi.

„Stalo se mi něco hrozného. Ze zádiček se mi ztratilo 6 teček. Co já teď budu dělat? Vždyť to nejsem já...“, volala na kamarády schovaná ve svém domku.

„My ti pomůžeme, něco vymyslíme, neboj se“, utěšovala ji zvířátka.

Dali hlavy dohromady a začali koumat a přemýšlet, jak pomoci berušce s 1 tečkou.

V tom se ozval motýlek: „Neboj se Lenko, já jsem malíř a já ti ty tečky dokreslím pestrobarevnými barvami.“ Neměl však barvy dostatek, a tak ji namaloval jen 4 černé tečky.

Beruška celá natěšená vyběhla ven z domku za kamarády a začali si spolu hrát. Když tu najednou zahřmělo, zablesklo se a spustil se obrovský liják. Zvířátka se rychle poschovávala pod listy lopuchu. Když bouře ustala, zajíček si všiml, že se berušce roztekla barva z teček a zůstaly jí tam jen 3. Lenka se dala opět do pláče, když tu se najednou ozval mraveneček:

„Znám jednoho zajíčka, který rád maluje a má lepší barvy. Sice maluje pouze velikonoční vajíčka, ale zkusím za ním zaběhnout a poprosím ho o pomoc.“

„To je výborný nápad“, těšili se ostatní.

Mraveneček doběhl za velikonočním zajíčkem, vyprávěl mu, co se dnes ráno stalo a poprosil ho o pomoc. Zajíček byl velmi milý. Do sáčku si sbalil štětce a barvy a hybaj za beruškou!

